

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 2P/245/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6911214426
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alžbeta Marková
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2012:6911214426.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Alžbetou Markovou v právnej veci maloletého T. L., nar. XX.XX.XXXX, t.č. bytom G. I. a maloletého T. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. Y., zastúpených Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobote, deti rodičov: matka - E. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. L., Š. XX, zastúpená Centrom právnej pomoci, Kancelária Rimavská Sobota a otec - T. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. L., U. XXXX/XX, zastúpený JUDr. Miroslavom Kriškom, advokátom s miestom výkonu Brezno, Rázusová 79, o návrhu otca na zmenu úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom - na zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti a určenie výživného zo strany matky, takto

rozhodol:

Súd mení rozsudok Okresného súdu v Rimavskej Sobote, sp. zn. 9C/70/2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 01.03.2012, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/326/2011 a rozsudok Okresného súdu v Rimavskej Sobote, sp.zn. 7P/99/2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.09.2011, v časti o výchove a výživnom pre maloleté deti T. E. T. L.Á. nasledovne:

Maloleté dieťa T. L., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti otca.

Matka je povinná prispievať na výživu maloletého dieťaťa T. L. výživným vo výške po 30 % zo sumy životného minima, pre nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, určeného podľa osobitného zákona, vždy do 20. dňa v mesiaci, vopred k rukám otca, počnúc dňom 02.11.2011.

Nedoplatok na výživnom za obdobie od 02.11.2011 do 31.03.2012 v sume 104 € je matka povinná vyrovnáť v 10 € mesačných splátkach, spolu s bežným výživným, pod stratou výhody splátok.

Matka je oprávnená stýkať sa s maloletým T. L. každý nepárny týždeň v roku od piatku v čase od 18.00 hod. do nedele do 15.00 hod., pričom maloleté dieťa si prevezme v mieste bydliska otca dieťaťa a na tom istom mieste mu ho vráti riadne a včas.

Otec je povinný maloletého T. L. na stretnutie s matkou riadne pripraviť a v prípade, že sa styk nemôže uskutočniť je povinný matke túto okolnosť oznámiť najneskôr 24 hodín pred začatím styku.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletého T. L. vo výške po 30 % zo sumy životného minima, pre nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, určeného podľa osobitného zákona, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 01.04.2012.

Otec je oprávnený stýkať sa s maloletým dieťaťom T. L. každý párny týždeň v roku od piatku v čase od 18.00 hod. do nedele do 15.00 hod, pričom dieťa matke vráti riadne a včas v mieste jej bydliska.

Otec je oprávnený stýkať sa s maloletým dieťaťom T. L. každý deň v týždni od pondelka do piatku v čase od 14.00 hod. do 18.00 hod., pričom maloleté dieťa si prevezme v školskej družine pri Základnej škole T.. V. Q. W. G.. H. U. C. L. a matke dieťa vráti v mieste svojho bydliska, ktorá si osobne dieťa v tomto mieste prevezme.

Matka je povinná oznámiť otcovi dieťaťa dôvody, pre ktoré sa styk nemôže uskutočniť najneskôr do 24 hodín pred začatím styku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa svojím návrhom domáhal, aby maloleté deti T. E. T. L. boli zverené do jeho osobnej starostlivosti a určenia výživného zo strany matky.

Na pojednávaní trval na podanom návrhu, čo odôvodnil tým, že maloleté deti majú u neho vytvorené priaznivé podmienky pre ďalší vývoj, nakoľko on je nezamestnaný a dokáže viacej času s nimi tráviť ako matka, ktorá je určitú čas dňa v zamestnaní, ako predavačka v čínskom obchode a taktiež má priateľa, ktorého maloletý syn T. netoleruje.

Matka detí s podaným návrhom nesúhlasila a na pojednávaní navrhla, aby maloleté dieťa T. bol zverený do osobnej starostlivosti otca a T. do jej osobnej starostlivosti, nakoľko počas týždňa sa T. nachádza v jej starostlivosti, hoci odpoľudnia až do 18.00 hod. sa nachádza a čas trávi u otca. Taktiež uviedla, že vzťahy medzi ňou a starším synom sa už zlepšujú a spolu komunikujú.

Kolízny opatrovník navrhol, aby maloletý T. bol zverený do osobnej starostlivosti otca a maloletý T. do osobnej starostlivosti matky s tým, aby u oboch rodičov bol upravený styk s deťmi od piatku do nedele a zároveň bol upravený rozšírený styk otca s maloletým T. od pondelku do piatku v čase od 14.00 hod. do 18.00 hod.

Súd vo veci vykonal dokazovanie jednak výsluchom účastníkov konania, celým obsahom spisu 2P/245/2011 ako aj pripojenými spismi 1P/241/2011, 9C/70/2011, 7P/99/2011 a zistil nasledovaný skutkový stav:

Rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 7P/99/2011 zo dňa 25.08.2011 boli maloleté deti T. E. T. L. zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu detí, na každé dieťa po 40 € mesačne, na základe uzavretej rodičovskej dohody, ktorá bola schválená tunajším súdom a ďalším rozsudkom sp.zn. 1P/241/2011 zo dňa 31.10.2011 bolo rozhodnuté, že otec detí je povinný vyrovať nedoplatok na výživnom za obdobie od 01.06.2011 do 30.06.2011, na každé dieťa po 40 € v 10 € mesačných splátkach.

Manželstvo E. E. T. L. bolo na základe rozsudku tunajšieho súdu v konaní pod sp.zn. 9C/70/2011 zo dňa 20.09.2011 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/326/2011, rozvedené a maloleté deti boli na čas po rozvode zverené do osobnej starostlivosti matky, pričom otec detí mal povinnosť prispievať na výživu detí, na každé dieťa po 40 € mesačne. Predmetný rozsudok nadobudol v časti vo výroku o rozvode manželstva právoplatnosť dňa 11.10.2011 a v časti o výkone práv a povinností rodičov k maloletým deťom dňa 01.03.2012.

Výsluchom otca maloletých detí súd zistil, že približne dva až tri týždne po rozvode manželstva matka začala bývať v byte v podnájme, kde sa nast'ahoval aj jej priateľ a v tomto čase začali byť problémy,

najmä so starším synom T., nakoľko matke vytýkal, že býva so svojim priateľom. Definitívne maloletý T. odišiel bývať ku svojmu otcovi dňa 02.11.2011. Ďalej uviedol, že matka je zamestnaná a jej pracovná doba je aj vo večerných hodinách a keďže on je nezamestnaný, dokáže zabezpečiť všetky potreby detí. Denný režim detí je taký, že v týždni od pondelka do piatku, keď navštevujú školu sa v odpoľudňajších hodinách okolo 14.00 hod. vracia ku nemu do rodinného domu a takto sa im venuje po poobediach, spolu sa učia, športujú a veľa času trávia v záhrade, ktorá sa pri dome nachádza.

Matka detí vo svojej výpovedi uviedla, že od októbra 2010 do októbra 2011 do ktorého času bývala sama s deťmi, otec o nich neprejavoval veľký záujem, musela sama zvládať ich výchovu a výživu tak po materiálnej stránke, ako aj osobnou starostlivosťou. Otec sa s deťmi stretával jeden krát v týždni približne na dve hodiny. Potvrdila, že od času, t.j. od novembra 2011 ako sa ku nej nastáhoval priateľ sa zhoršilo správanie T. voči nej až do takej miery, že odišiel bývať k otcovi, hoci už predtým sa správanie T. vyznačovalo negatívnym postojom voči matke. Ďalej zhodne tak ako otec detí uviedla, že starší syn T. sa nachádza v starostlivosti otca a maloletý T. v jej starostlivosti s tým, že ráno ho odvedie do školy a poobede idú spolu so starším synom T. k jeho otcovi do rodinného domu a okolo 18.00 hod. si ho matka prevezme, kedy sa už s T. učí doma a venuje sa mu.

Z výpovedi kolízneho opatrovníka súd mal za preukázané, že šetrením v domácnosti otca zistili, že deti sa nachádzali v rodinnom dome otca, ktorý je v osobnom vlastníctve jeho rodičov pozostávajúci zo šiestich izieb, kompletne zariadených, pričom maloleté deti majú vyčlenenú vlastnú detskú izbu. Počas šetrenia na mieste samom boli vykonané aj pohovory s maloletými deťmi, pričom maloletý T. uviedol, že sa dobre cíti u otca a rodinný dom v ktorom bývajú považuje za svoj domov. Maloletý T. počas rozhovoru uviedol, že vždy po škole chodieval ku otcovi, kde sa hráva s bratom a potom okolo 17.30 hod. ide ku mame, píše si domáce úlohy, medzi tým mama uvarí a tiež uviedol, že jej rád u otca. Šetrenie u matky bolo neúspešné z dôvodu, že sa nenachádzala v mieste bydliska.

Z písomnej správy zo dňa 20.01.2012 z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny na Referáte poradensko-psychologických služieb v Rimavskej Sobotě súd zistil, že obaja rodičia uvádzajú výchovné problémy so starším synom T., keďže dieťa je voči matke kritické a nesúhlasí s tým, aby matkin partner žil s nimi v spoločnej domácnosti. Prostredníctvom psychologičky tohto úradu súd požiadala aj o zistenie názoru maloletých detí, z ktorého vyplynulo, že maloletý T. vyjadril želanie, aby bol zverený do osobnej starostlivosti otca a maloletý T. želanie byť zverený do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov. V správe sa ďalej uvádza, že obidve deti sú vo svojich názoroch ovplyvňované postojmi rodičov, ktorí na ne vplývajú vedome.

Z rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobotě zo dňa 22.11.2010 súd zistil, že matka detí je zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie a poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 229,78 € mesačne a na základe dohody o vykonaní pracovnej činnosti môže zarobiť 19,92 € mesačne. Matka detí nemá ďalšie vyživovacie povinnosti k maloletým deťom a majetok väčšej hodnoty u nej súd nezistil.

Otec detí je taktiež nezamestnaný, evidovaný na Úrade práce v Rimavskej Sobotě a preddavkovo má poskytnutú dávku v hmotnej núdzi v sume 117,30 € mesačne. Okrem dvoch maloletých detí ďalšie vyživovacie povinnosti nemá a majetok väčšej hodnoty nevlastní.

Z charakteristiky maloletých detí zo Základnej školy T. V. U. C. L. vyplýva, že u T. L. sa jedná o žiaka 3. ročníka, ktorý je tichej, citlivej a priateľskej povahy, dobre sa s ním spolupracuje, na vyučovanie je vždy pripravený, so záujmom sleduje výklad učiva, je chápatelný, aktívny a rád sa medzi lepších žiakov. Dodržiava školský poriadok ako aj zaužívané pravidlá správania sa.

Maloleté dieťa T. L. je žiakom 8. ročníka tej istej základnej školy ako T., jeho správanie na vyučovaní je v súlade so školským poriadkom. Na vyučovacie hodiny sa zodpovedne a pravidelne pripravuje a má veľmi dobré vyučovacie výsledky. Na vyučovanie chodí vždy čisto oblečený a upravený.

Podľa §-u 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv alebo povinností.

Podľa § 25 Zákona o rodine

ods. 1/ Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

ods. 2/ Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

ods. 3/ Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

ods. 4/ Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

ods. 5/ Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

Manželstvo rodičov maloletých detí bolo právoplatne rozvedené dňom 11.10.2011. Čo sa týka úpravy práv a povinností k maloletým deťom výrok o zverení detí do starostlivosti matky a určení výživného zo strany otca nadobudol právoplatnosť dňom 01.03.2012. Aj napriek týmto skutočnostiam s poukazom na okolnosti daného prípadu súd bol nútený skúmať pomery na strane rodičov ako aj maloletých detí a určiť presne obdobie výraznej zmeny, ktorá u nich nastala, pričom súd zistil, že maloleté dieťa T. L.N. odišiel bývať ku svojmu otcovi dňa 02.11.2011, od tohoto času zabezpečuje otec všetky jeho potreby, záležitosti a riadne sa o maloleté dieťa stará, pričom pri šetrení pomerov zo strany kolízneho opatrovníka neboli zistené žiadne nedostatky vo výchove dieťaťa. Taktiež sa otec stretáva aj s maloletým dieťaťom T. denne a to od pondelka v čase od 14.00 hod., kedy so svojim starším bratom T. idú zo školskej družiny ku svojmu otcovi, ktorý sa im venuje a približne od 17.30 hod. do 18.00 hod. si maloleté dieťa prevezme matka, ktorá mu pomáha s učením, navarí mu a postará sa o neho. Z uvedeného vyplýva, že takáto výchova detí je už v podstate od mesiaca november 2011 medzi rodičmi realizovaná, deti sú spokojné, ich vývoj nie je nijakým spôsobom narušený a neboli zistené žiadne nedostatky vo výchove ani jedného z rodičov. O pozitívnom vývoji detí svedčia aj správy zo základnej školy, ktorú deti navštevujú.

Podľa §-u 100 ods.3 Občianskeho súdneho poriadku, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého dieťaťa súd zisťuje prostredníctvom jeho zástupcu, alebo príslušného orgánu sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately, alebo výsluchom maloletého dieťaťa aj bez prítomnosti rodičov, alebo iných osob zodpovedných za výchovu maloletého dieťaťa.

Za daných okolností, preto súd okrem iných rozhodujúcich kritérií pri rozhodovaní komu dieťa zveriť do výchovy, bral do úvahy aj želanie maloletého T. ostať v osobnej starostlivosti otca.

V prípade mladšieho T. však súd nepovažoval za potrebné a nevyhnutné zveriť ho do osobnej starostlivosti otca, nakoľko T. sa nepretržite nachádza v osobnej starostlivosti matky od októbra 2010 a nemá problémy s tým, že matka v súčasnosti býva v byte so svojim priateľom. Je nesporné, že o

maloleté dieťa je všestranne postarané, tak zo strany otca ako aj zo strany matky, otec dieťaťa nijakým hodnoverným spôsobom nepreukázal, že vývoj maloletého dieťaťa v prostredí matky by bol vážne narušený, alebo ohrozený, navyše maloletý T. svojou výpoveďou pred psychologickou Referátou poradensko-psychologických služieb pri Úrade práce v Rimavskej Sobote, prezentoval svoje želanie v tom smere, že má rád obidvoch rodičov a mohol by bývať aj u otca aj u matky.

Bolo úlohou súdu rozhodnúť tak, aby bol naplnený čo najlepší záujem maloletých detí, na ich riadnej výchove zo strany oboch rodičov tak, aby boli zachované čo najúzkejšie a najbližšie citové väzby medzi obidvoma súrodencami, preto súd okrem bežného styku otca s maloletým T. a matky s maloletým T. počas víkendov upravil ešte špeciálne styk maloletého T. s otcom od pondelku do piatku v čase od 14.00 hod. do 18.00 hod., nakoľko súd mal za preukázané, že otec obýva rodinný dom so záhradou, kde deti môžu vyvíjať svoje aktivity, hrať sa, čím sa zároveň vykryje nemožnosť matky postarať sa o maloletého T. v čase jej neprítomnosti v domácnosti. Tým, že maloletý T. sa bude aj počas týždňa po určitý čas nachádzať u otca, vzťahy medzi súrodencami zostanú nenarušené a budú sa mocť v budúcnosti naďalej upevňovať a rozvíjať.

Podľa §-u 62 Zákona o rodine

ods. 1/ Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sa samé živiť;

ods. 2 / Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov;

ods. 3/ Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona;

ods. 4/ Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť;

ods.5/ Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

ods. 6/ Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa §-u 65 Zákona o rodine

ods. 1/ Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schválí ich dohodu o výške výživného;

ods. 2/ Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní;

ods. 3/ Výživné ploletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa §-u 75 Zákona o rodine

ods. 1/ Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku,

majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.;

ods. 2/ Výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa §-u 77 Zákona o rodine

ods. 1/ Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

ods. 2/ Práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú.

Podľa ustanovenia §-u 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa §-u 3 zákona č. 601/2003 Z. z. spoločne sa považuje suma 69,040€ mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa alebo o nezaopatrené dieťa. V zmysle §-u 5 citovaného zákona sa sumy uvedené v §-e 2 upravujú vždy k 1.7. bežného kalendárneho roka. Od 01.07.2011 bola v zmysle uvedeného upravená výška životného minima na sumu 86,65€ mesačne, minimálna vyživovacia povinnosť je teda čiastka 25,995€ mesačne zaokrúhlene 26€ (30% zo sumy 86,65€).

Pokiaľ dôjde k zákonnej zmene výšky súm tohto životného minima v nadväznosti na túto zmenu, sa zmení adekvátne aj výška výživného na dieťa a rodičia sú povinní počnúc od účinnosti zmeny platiť výživné v sume vypočítanej ako 30% z aktuálnej sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa zákona o životnom minime.

O výživnom zo strany rodičov súd rozhodol v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami zákona, nakoľko bolo zistené, že obidvaja rodičia sú nezamestnaní a poberajú len dávky v hmotnej núdzi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici, pričom odvolanie musí obsahovať náležitosti uvedené v § 205 a § 205a Občianskeho súdneho poriadku.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozsudku smeruje, kto ho robí, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu napáda rozsudok, v čom je rozsudok alebo postup súdu nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha / ako má odvolací súd rozhodnúť/, uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v štyroch vyhotoveniach, inak súd vyhotoví kópie na trovy odvolateľa / § 205 ods. 1 O. s . p./.